

λεύθεροι τοῦλάχιστον, διότι δυστυχῶς καὶ εἰς ἀδελφάς τινας νήσους παρατρεῖται ἡ τιτλομανία, καὶ κατὰ τοῦτο ὑπερτεροῦσι λαοὺς τινὰς τῆς Εὐρώπης, καθ' ὅτι εἰς τίτλος, ψευδῆς πολλάκις, μία ταινία εἰς τὴν κορμιοδόχην, τὸ *Κόμης* καὶ *Καβαλιέρος* δὲν εἶναι τὸ κυριώτερον συστατικὸν τοῦ ἀνδρός, καὶ οὐδένα ἡμῶν ἐξίππάζει. Τραχύτη ἢ ἀθεράπευτος μωρία τῆς ἀνθρωπότητος!

Περιελθὼν, ὡς ἄλλος Ὀδυσσεύς, κατὰ τὰ μέρη τῆς πλάνης του, ἐρρίφθην κ' ἐγὼ ναυαγός· σχεδὸν εἰς τὴν φιλόξενον καθ' Ὀμηρον νῆσον τῶν Φαιάκων, καὶ ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς, ἠσπάσθην Ἑλληνικὴν γῆν ὄθεν ἐξάνοιξα καὶ ἄλλους Ἑλληνικοὺς ὀρίζοντας, ἀλλ' ὅπου, φεῦ! εἰσέτι σιωπηλὰ τὰ πάντα,

« Γιατί τὰ σκιαῖζει ἡ φεβέρα
 « Καὶ τὰ πλακόνει ἡ σκλαβιά, »

ὡς εἶπεν ὁ Σολωμός· εἰς τὸν ἀθάνατον ὕμνον του περὶ ὅλης τῆς ὑποδοῦλου ἐστὶ Ἑλλάδος. Ὁ Σολωμός! Ὦν ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ, ἦν ἡγάπα τοσοῦτον καὶ κατέκνησεν ὑπὲρ τὴν εἰκοσθετίαν, ἠρώτησα περὶ αὐτοῦ, ἀποθανόντος πρό τινων μηνῶν . . . καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ ἀναμιμνησκόμενοι ἐτι αὐτοῦ . . . Ἠρώτησα ποῦ εἶναι τὰ χειρόγραφα ποιημάτων του, τὸ *Μεσολόγγι*, ὁ *Λάμπρος*, τὰ *Υάρρα*, καὶ οὐδεὶς ἐγνώριζε νὰ μ' ἀποκριθῇ. Ἐλπίζων νὰ ἐνασχοληθῶ περὶ τὴν βιογραφίαν τοῦ ἐνδόξου τούτου ποιητοῦ μας, παύω ἐνταῦθα τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον.

Τὸ αὐτὸ πράττω καὶ περὶ τῆς τερπνῆς Κερκύρας, περὶ ἧς θέλω ἴσως ἐπανέλθει διεξοδικώτερον. Συμβουλεύω τοὺς Ἕλληνας τῆς ἐλευθέρου Ἑλλάδος νὰ παρετιθημῆσιν, πρὸς καιρὸν, εἰς τὰς ἀδελφὰς τὰς νήσους, ὅπου νεάζει τὸ Ἑλληνικὸν αἶσθημα. Ἴσως ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπιπάσσει ἀκόμη τάξεις τινὰς τῆς κοινωνίας ἢ κοινὰ τοῦ Ἰταλισμοῦ καὶ ἡ γλῶσσα ἡ Ἰταλική, ἀλλ' ὁ Κερκυραῖος ἀποτινάσσει αὐτὴν καθ' ἑκάστην καὶ διασκεδάννυσιν αὐτὴν ὁ πνέων ἐκ τῆς ἐλευθέρου Πατρίδος ζέφυρος. Μὴ καὶ παρ' ἡμῖν δὲν αἰῶνται εἰσέτι τουρκισμοὺ μακρυνά τινα ἔχνη; Ἐν Ἑπτανήσῳ δὲν γράφεται πάντοτε ὀρθῶς ἡ γλῶσσα, ἀλλὰ μὴ καὶ ἐν τῇ ἐλευθέρῃ Ἑλλάδι, δημοσιογράφοι λόγιοι, καὶ καθηγηταὶ πολλάκις δὲν τυπώνουσιν εἰσέτι, τὰ, *Ἀρίχθη*, *ἐπιβουλεύεται*, *κατεγράσθη* τῆς, *ὠφελούμαι* τῆς, καὶ ὅσα ἄλλα σόλοικα καὶ βάρβαρα δυσχερῆ; ἤδη νὰ ἐνθυμηθῶ;

Ἐγράφον ἐν Κερκύρα, κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1857.

ΓΟΡΓΙΑΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Πρέπον νὰ παρατηρήσω, ὅτι ὁ Ἕλληνας, καίτοι εἰς τινὰ μέρη τῆς Δύσεως ἀποστραφόμενος τῆς ἐλευθέρου τοῦ δόγματός του ἐξασκήσεως, οὐδὲν ἤτιον ἐγκείται σταθερῶς εἰς τὴν πατριὸν θρησκείαν του. Ἐν Μεσσήνῃ, ὅπου, ὡς ἐν Νεαπόλει, ἀφῆρέθη ἀπὸ τοὺς Ὀρθοδόξους ὁ ναὸς αὐτῶν, οἱ εἰκοσιν, ὅχι εὐκατάστατοι, ἄμαρτυροί, συντηροῦσι Παρεκκλήσιον, κατὰ δύναμιν. Ἐπίσης καὶ τὸ ἐν Μελίτῃ ὑπερπέστερον Ὀρθόδοξον Παρεκκλήσιον συντηρεῖται ὑπὸ δέκα ἢ πέντε ἀτόμων. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν

Ἑλληνικῶν χωρῶν, ὡς καὶ εἰς πολλὰς αὐτῶν πόσιν προσηλυτισμοῦ παγίδες δὲν στήνονται κατὰ τοῦ Ἕλληνα; Τοιαύτη τις ἐστὶ προσηλυτισμοῦ ἦτο καὶ εἶναι ἡ ἐν Μελίτῃ Προτεσταντικῇ Σχολῇ, ἐν ἧς δυστυχῶς γονεῖς ἄφρονες ἀποστέλλουσι τὰ τέκνα των, ἵνα σπουδάσωσιν οὐδ' αὐτοὶ γνωρίζουσι τί διατριβῶν ἐστὶ εἰς Μελίτην εἶδον περιεργόν τι, ἀποδεικνύον τὴν λύσσαν τῶν προσηλυτιστῶν. Ἕλλην τις γνήσιος εἰκοσαετῆς μόλις καὶ ἀνίκων εἰς μίαν τῶν ὀρθοδοξοτέρων νήσων τῆς ἐλευθέρου Ἑλλάδος, πλανήεις ἐν Πειραιεῖ, ὑπὸ τινος τῶν ἀξιοματικῶν τῆς Κατοχῆς, ἠσπάσθη, ἐπὶ χρηματικῇ ἀμοιβῇ, τὸ δυτικὸν δόγμα. Μετὰ περιηγήσεις του τινὰς, δαπάνη τῆς Προπαγάνδας, εἰς Ῥώμην καὶ Γαλλίαν, ὅπου ἔλαβε συνέντευξιν καὶ μετὰ τοῦ Καρδινάλιου Πιτσιπίου, ἐπανῆλθεν εἰς Μελίτην, ὅπου ἐφάνη ἐκκλησιαζόμενος εἰς τὸ Παρεκκλήσιον τῶν Ὀρθοδόξων. Ἄγνωστος ἦτο Ἑνωτικὸς, ὡς ὁ προφῆθεις περιώνομος Καρδινάλιος· ἀλλ' αἴφνης ἠκούσθη, ὅτι ὁ διευθύνων τὴν Προτεσταντικὴν Σχολὴν τῆς Μελίτης, ἐζήτησε περὶ τοῦ νέου πληροφορίας, διότι διεπραγματεύετο νὰ τῷ μεταδώσῃ τὸν Προτεσταντισμόν. Ἐλαβε περὶ αὐτοῦ τὰς πλέον δυσπρόσιτους πληροφορίας, καὶ ὅμως ὁ νέος μετὰ τινὰς ἡμέρας, εἰσῆλθεν εἰς τὴν προτεσταντικὴν ἀντὶ 50 Ἀγγλικῶν λιβρών, καὶ τῶν ἴσως εὐρίσκειται πλεονάζοντων γονέων του, τέκνον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Εἰς τῶν μεγαλητέρων προσηλυτῶν τῶν Προτεσταντῶν ἐν Μελίτῃ, εἶναι μάγιστρος τῆς ἀγροικίας ἐνός τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ὀρθοδόξων μοναστηρίων!

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ

Κλειπτικοῦ τραγοδίου δι' Ἑλληνικῶν

ἠρωϊκῶν στίχων.

—ooo—

Ἐάν ποτε κάνεις ἄλλοθεν ἐλθὼν εἰς τὴν πόλιν τῆς Κερκύρας ἤθελε κατὰ τύχην παρατεῖναι εἰς αὐτὴν ἐπὶ ποτὸν τὴν διατριβὴν του, εὐκόλον εἶναι εἰς τοὺς περιπάτους του καὶ γρηαιὸν τινα ἄνθρωπον νὰ ἀπαντήσῃ κατὰ τὰς ὁδοὺς, χωλὸν καὶ ἀνάπηρον, διεζωπυμένον βρωγαλέον καὶ πιναρὸν ἱμάτιον, ἐπὶ βρακτιριῶν βρίνοντα δύο, ἢ ἐν γωνίᾳ που καθεζόμενον παρὰ τὰ πρόστωα τῶν πλατειῶν, καὶ βιβλίον ὑπαναγινώσκοντα συνήθως. Τοῦτον βίβλαια ἐκ τῆς ὅλης ἐξέως τοῦ σώματος καὶ ἐκ τοῦ τρόπου καὶ τῆς ποιότητος τῆς περιβολῆς, τῶν πενηστῶν ἤθελεν ὑπολάβῃ ἐκαίνος ἐπαίτην τινά, καὶ τῶν ἐσχάτων του πολλοῦ καὶ χυδαίου ὄχλου. Ἀλλ' ἐάν ὁμοίως κινήσῃ εἰς περιέργειαν, παρατηρῶν αὐτὸν μάστιχα καὶ μετὰ τοῦ βιβλίου κατὰ τύχην εἰς τὰς χεῖρας, νὰ ἐξετάσῃ τὰ περὶ αὐτοῦ, θέλει πληροφορηθῇ παρὰ δούξαν, ὅτι μικρὸν ἀπέχων ὁ γρηαιὸς αὐτός

ταῦ νὰ ἦναι τῶν κοινῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς
 παροῦσας, ἐμελλεν ἴσως, ἀν μὴ ἡ τύχη τὸν ἐπέβλε-
 πε μὲ βλοσυρὸν ὄμμα, καὶ ἐάν meus non laeva
 fuisset, νὰ διαπρέπη εἰς καὶ αὐτὸς τὴν σήμερον
 εἰς τὸν ἀραιὸν θάλασσαν τῶν καθ' ἡμᾶς ὁμογενῶν Ἑλ-
 ληνιστῶν. Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀνὴρ καλεῖται Ματ-
 θαῖος, ἐκ τῆς δυτικῆς ὀρμώμενος Μακεδονίας, ὅστις
 εἶχε ποτὲ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς αὐτοῦ νεότητος
 τὴν καλὴν τύχην νὰ λάβῃ σπουδαίαν ἀγωγὴν, ἐκ-
 παιδευθεὶς ἀρίστα εἰς τὰ ἀρχαῖα ἡμῶν γράμματα,
 ἀλλὰ μετέπειτα ὁμοῦ καὶ τὴν χειρίστην νὰ προσ-
 βλήθῃ δεινῶς εἰς τὸ ἠθικὸν αὐτοῦ ἐκ περιστάσεων
 εἰς ἡμᾶς ἀγνώστων. Μ' ὅλον τοῦτο εἶναι παράδοξον
 ὅτι καὶ εἰς τοιαύτην κατάστασιν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν
 εὐρισκόμενος, αὐτὸς στιχουργεῖ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλ-
 ληνικὴν γλῶσσαν τύσον εὐκόλως, ὅσον μετὰ πόνου
 πολλοῦ, καὶ Παρνασσοῦς ὄλους καὶ ὄλας μετρικὰς
 φέροντες ἀνω καὶ κάτω, δὲν δύνανται ἴσως ἄλλοι οἱ
 τοῦ ὁρόντημα ἔχοντες καθισταμένον. Ἔστω μικρὰ τις
 ἀπόδειξις τοῦ λεγομένου ἢ ἐξῆς παρὰρρασις ἐνός
 τῶν ἀσμάτων τῆς κλεπτικῆς Μούσης μας, ὑπ' αὐ-
 τοῦ εἰς τὰς ὁδοὺς καθημένου καὶ διανυκτερεύοντος
 πονηθεῖσα εἰς ἠρωϊκοὺς δωρίζοντας στίχους.

Ἔσμη κλεπτικόν.

α. Ἐνα πουλί κατέβαινε ἀπὸ ἕψιλό βουνάκι,
 κ' οἱ κλέφτες τὸ σταμάτισαν καὶ τὸ πολυρωτοῦσαν
 'πέ μας, 'πέ μας, πουλάκι μου, 'πέ μας χρυσὸ που-
 λί μου,
 Τί νὰ σᾶς 'πῶ, μωρὲ παιδιὰ, τί νὰ σᾶς 'μολογήσω;
 Ὁ Μαῦρος Μῆτρος ἀρρώστος βρειὰ γιὰ ν' ἀπεθάνῃ,
 τὸν κλαῖν τὰ παλληκάρια του τὸν κλαῖει ὁ ταῖρας
 του.

Γιὰ σήκου, Μῆτρο, κάθισε, 'πάρε φαγὶ νὰ φάγῃς.
 Ἐγὼ σᾶς λέγω δὲν 'μπορῶ, καὶ σεῖς μοῦ λέτε σήκου.
 Γιὰ πιάστε με νὰ σηκωθῶ, καὶ βάλτε με νὰ κάτζω,
 ἂ'επάρετε καὶ φέρτε μου τὸν μύρον ταμπουράκι μου,
 νὰ εἰπῶ τραγούδια θλιβερὰ καὶ παραπονεμένα. »

Παράρρασις Ματθαίου εἰς ἠρωϊκοὺς

Ἑλλητικοὺς στίχους.

α. Ὅρνις ποικιλόγαρις ὄρειας πόκι' ἀναπτᾶσα
 ἐκ πέτρας γράσισα διέπτωτο δάσκιον ὕλην,
 τᾶς λησταὶ λοχόωντες ἀνέπταζαν ποτὶ γῆρυν
 μελιχίους τ' ἐπέσσειν ἐπὶ σφέας τὴν ποτιφώνευν.
 Δεῦρ' ἄγε ποικιλόφωνε, ἰδ' ἄμμι τέ' ἄλγεα φράσδε,
 δεῦρ' ἐπὶ τὰν πετάεαν, ὅζοισι κομᾶ ἀνω, ἐκ δὲ
 ριζόθεν ἦκα ἀνασσίζον ῥέει ἀγλκὸν ὕδωρ,
 τίς εἶ; τί δέ τοι ἄλγοι; ἰκάνει ὡς μέγα, ὄρνις;
 Τὼς δ' ἄρα καὶ ὄρνις ποτιλέετο νυκτὸς ἀλῆτα:
 δένδρεα μὴ θάλλοντ', ἦ μοι καθαρὸν πρόφερ' ὕδωρ,
 ὡδ' ἀπὸ τὰς πέτρας ἐμὰ τὴν ποταεῖσμαι ἄλγη.
 Μῆτρος ἀνιᾶ, ὃ δύσποτμος μάχεται ἐπὶ νοῦσῳ,
 κῆρες δ' οἱ θανάτοιο μέλαινα ἀμφιποτῶνται,
 τῷ ἐπὶ δένδρεα φύλλ' ἐμάρανεν, τοῖς δ' ἐπ' ἀηδῶν
 ὀξέα κωκύουσα τὰ Μῆτρο, ἄλγεα ἄδει·
 οἰκτρὸν τὸν γοῶντι ἐφάμενοι ἐσθλοὶ ἐταῖροι·
 Ἐγρεο, Μῆτρο, ὦ δύσποτμε, ἀνάτχεο Μῆτρο,

τῆ φάγε ὀπτά κρέα, καὶ πῖνε τὸ ἀδέα οἶνον,
 τὰ μένος ἀνθρώποισι καὶ ἰλαρὸν ἦτορ ἀέσει,
 ἐν δ' ὅπα ἄμμι τὴν ἄρες, ὡς ποκα ὡδε βόησαι,
 δρυμὸς πᾶς δεδόνατο, ἄχητε δὲ ἄλγεα πάντα.
 Τὼς δὲ βαρυστενῶν ποταμείθετο Μῆτρος ἀμύμιον,
 φῆν μένος ὡς οὐκ ἔστι, τὸ δ' ἄλιον ἐξ ἔπος ἔπτα,
 ὁδὸς τὰν χεῖρ', ὅπιθεν δ' ἀνακούρισον ἡρέμα ἄμμου,
 τὸ δ' ἄγ' ἐλὼν φόσμιγγα λίγειαν ἄγ' ἐννεάχορδον,
 εἴλινα ὡς κεν ἐλὼν ἐπκείτομαι· ἄγεθ' ἐταῖροι
 καθδὲ νόσω λιγρᾶς μοι ἄλκαρ μηχανάσθε. »

Τοιοῦτος ὑπάρχει στιχουργὸς ἀνευ βοηθήματος ἄλλ-
 λου, εἰμὴ μόνου τοῦ μυθμονικῶν του, ὁ ἀτυχὴς Ματ-
 θαῖος. Ἄλλ' ἐπειδὴ περὶ αὐτοῦ ἤδη ἐποιήσαμεν λό-
 γον, εἶναι δίκαιον νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὸν αὐτὸν
 κκιρὸν καὶ τὸν γεωστούμενον ἔπαινον εἰς καλοὺς
 τινὰς καὶ ἀγαθοὺς μουστρεφεῖς νέους, οἵτινες ἀπὸ
 φιλανθρωπίας ἀλθῆμα κινούμενοι, καὶ ἀπὸ σεβ-
 σμῶν πρὸς τὰ γράμματα, ἔλαβον τὴν εὐγενῆ φιλοτι-
 μίαν τοῦ νὰ προμηθεύσωσιν ἀρ' ἐχυτῶν τε καὶ ἀπ'
 ἄλλων οἰκτιρομένων πολιτῶν ἀδρὸν μεγαλοῦ ἔρανον
 πρὸς περίθλησιν τοῦ ταλαιπώρου τούτου τῶρα ἐ-
 σχάτως. Ἐλπίζομενον εἶναι ὅτι, χάρις εἰς τὴν ἐνε-
 ρεσίαν ταύτην, μὴν ἔχων πλέον εἰς τὸ ἐξῆς ὁ γέ-
 ρων ἀοιδὸς νὰ παλαίῃ πρὸς τὰς ἀκρασίας τοῦ αἴ-
 ρος ἢ πρὸς τὰς ἐλλείψεις τῆς ἀναγκαίας τροφῆς, θέ-
 λει διάξῃ ἰλαρωτέρως τὰς ὑστέρας ἡμέρας αὐτοῦ,
 καὶ τὸ ὅποιον εἶναι τὸ ἐπιθυμητὸν, ὀλιγώτερον ἴσως
 καὶ ἐνοχλουμένως ὑπὸ τῶν ἀλλοκότων τῆς φαντα-
 σίας αὐτοῦ συλλήψεων.

Κερκύρα, τῆ 20 Ἰανουαρίου 1858.

Χ. Φ.

ΑΡΧΑΙΟΙ ΝΑΟΙ ΤΗΣ ΣΑΜΟΥ.

ὑπὸ

Ε. ΚΡΗΤΙΚΙΔΟΥ

Τελετογράφου τῆς Ἰατρικῆς.

(Γέλος. Ἰδε φυλλάδ. 166. 179 καὶ 189.)

—000—

Γ'. ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

Οὗτος ὁ ναὸς ἐπιλεγόμενος Ἰπαιθρον συμπεραί-
 νεται ὅτι ἦτον ἰδρυμένος εἰς τὸ παράλιον πλυσίον
 ἢ ἐντὸς τῆς πόλεως Σάμου. Ἦτο μεστὸς ἀνδριάν-
 των τῶν ἀρίστων. Ἐξ αὐτοῦ λαθὼν ἡ Ῥωμαῖος Ἀν-
 τώνιος κατὰ τὰ 40 π. Χ., σιμὰ πολλῶν ἄλλων
 ἀριστουργημάτων, τὰ ἐπὶ μιᾶς βάσεως ἰδρυμένα
 τρία κολοσσιαῖα ἀγάλματα τοῦ Διὸς, τῆς Ἀθηνᾶς
 καὶ τοῦ Ἡρακλέους, ἔργα τοῦ Μύρωνος, μετέφε-
 ρεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἐξ ὧν ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ (ἐννο-
 εῖται ὁ Ὀκτάβιος Αὐγούστος) μετ' οὐ πολὺ, ἦτοι
 κατὰ τὰ 28—25 π. Χ. μετέπεμψεν εἰς τὴν Σάμον